

АСОЦІАЦІЯ
ПРАВНИКІВ
УКРАЇНИ
UKRAINIAN BAR
ASSOCIATION

вул. Хрещатик, 6, 2 поверх
м. Київ, 01001
+380 (97) 840-39-36
info@uba.ua

Вих. №1301 від 11 вересня 2025 року

Президенту України

Володимиру ЗЕЛЕНСЬКОМУ
Letter@apu.gov.ua

Голові Верховної Ради України

Руслану СТЕФАНЧУКУ
stefanchuk-r@rada.gov.ua

Прем'єр-міністру України

Юлії СВИРИДЕНКО
citizensts@kmu.gov.ua

Голові Верховному Суду

Станіславу КРАВЧЕНКУ
inbox@supreme.court.gov.ua

Міністру оборони України

Денису ШМИГАЛЮ
admou@post.mil.gov.ua

Міністру освіти та науки України

Оксену ЛІСОВОМУ
oksen.lisovyi@mon.gov.ua

Шановні колеги!

Асоціація правників України (далі – Асоціація, АПУ) є всеукраїнською неурядовою організацією. З моменту свого заснування у 2002 році АПУ визначає своєю головною метою зміцнення верховенства права в Україні, сприяння захисту прав людини та розвитку юридичної професії. Асоціація об'єднує понад 8000 членів різних юридичних спеціальностей, має 22 регіональних відділення та 26 профільних комітетів.

Асоціація висловлює Вам свою повагу та звертається до вас з ініціативними пропозиціями, сформованими за результатами І Форуму з військового права, організованого та проведеного 10 вересня 2025 року Асоціацією правників України за участі провідних науковців, правників, військовослужбовців, представників громадських організацій, інших категорій осіб, які беруть участь у захисті України від російської агресії, та членів їхніх сімей.

ГЕНЕРАЛЬНІ ПАРТНЕРИ

AEQUO ASTERS AVELLUM INTEGRITES

LCF MORIS SAYENKO
KHARENKO Sokolovskiy
and Partners 2QVB

МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРИ

 GreenbergTaurig Linklaters WHITE & CASE

ПАРТНЕР

 SLS LAW GROUP

Аналіз сучасного стану військового права в Україні, правового забезпечення обороноздатності держави, реалізації законодавчих гарантій прав і законних інтересів військовослужбовців, а також підтримання військового правопорядку та здійснення військового правосуддя свідчить про нагальну потребу комплексного вирішення низки кризових питань. До них належать: розвиток військово-правової науки та практики, розробка та впровадження ефективних законодавчих рішень у сфері оборони, зміцнення військової дисципліни та правопорядку у Збройних Силах України, а також системний захист прав і законних інтересів військовослужбовців.

Зокрема, на думку Асоціації, для ефективного вирішення зазначених проблем необхідно:

1. Вжити невідкладних заходів щодо доопрацювання та термінового ухвалення законодавчих актів, необхідних для захисту прав військовослужбовців та членів їх сімей, а також для ефективного попередження та розкриття правопорушень у Силах оборони України, підтримання військової дисципліни, зокрема щодо створення та забезпечення системи органів військової юстиції: т.ч. військову поліцію, як орган досудового розслідування, військову прокуратуру, інститут надання безоплатної правничої допомоги військовослужбовцям та формування повноцінної та незалежної від командування системи правової служби в Силах оборони.
2. Невідкладно розробити концепцію створення військових судів та законодавчо врегулювати їх діяльність, яка гарантуватиме ефективне, справедливе, швидке та професійне судочинство у військовій сфері з метою дотримання правопорядку у Силах оборони та одночасно дотримання міжнародних стандартів у сфері правосуддя і забезпечення прав військовослужбовців.
3. Забезпечити ефективний запуск та функціонування інституту Військового омбудсмена, діяльність якого має здійснюватися у взаємодії з органами військової юстиції та системою захисту прав людини, з метою контролю за дотриманням прав і законних інтересів військовослужбовців.
4. Визнати дискримінаційними та скасувати окремі приписи, встановлені частиною 7 статті 69 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», у яких містяться обмеження в доступі до професії судді через наукові ступені та стаж наукової роботи у «військових навчальних закладах».
5. Запровадити науково обґрунтований і системний підхід до реформування військового законодавства, з визначенням пріоритетними питань кодифікації законодавства у сфері оборони, упорядкування правового регулювання військового управління та адміністративних процедур, з урахуванням міжнародних стандартів та практик держав-членів НАТО.
6. Визначити інтеграцію військового права в освітній процес як першочергове завдання. Забезпечити розробку та впровадження навчальних програм із військового права та права національної безпеки у межах спеціальностей D8 Право та D9 Міжнародне право, в тому числі на рівні підготовки докторів філософії.
7. Забезпечити державну підтримку розвитку військово-правових досліджень і формування стратегічних напрямів діяльності Національної академії наук України, Національної академії правових наук України, військових закладів вищої освіти та військових наукових установ, інших закладів вищої освіти та наукових установ у сфері військового права та права національної безпеки. Доповнити перелік наукових спеціальностей у галузі юридичних наук новою спеціальністю 12.00.13 «Право національної безпеки; військове право» для захисту дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора наук.

АПУ висловлює готовність до подальшої співпраці, експертного супроводу та обговорення зазначених ініціатив із представниками державних органів.

З повагою
Президент Асоціації правників України

Микола СТЕЦЕНКО